

KURJER WARSZAWSKI.

D. 22. Lipca. — Rok 1842.
Piątek.

№ 190.

Jutro, Ś. Apolinar.
Imię: J. C. W. W. Xczki OŁGI Mikoł:

Niedawno przez zdjęcie części wyższej rustowań zalegających fronton Archikatedry Ś. JANA, odsłonił się widok pięciu wieżyczek *gotyckich*, zdobiących szczyt tegoż frontonu. Wieżyczki te roboty wykwintnej, wznoszą się ozdobnie nad szczytami domów przyległych i z dala widzianemi być mogą. — *Dyrektor Gimnazjum drugiego w Warszawie*, zawiadania Szano: Rodziców i Opiekunów uczącej się młodzieży, iż w dniu 20 Lipca (1 Sierp.) r. b., i trwać będzie przez dni 10. Po zamknięciu księgi kwitarszowej, nikt przyjętym nie będzie, aż za decyzją JW. Kuratora Okręgu Nankowego Warszawskiego. — Według sprawozdania z roku 1840, w Królestwie Polskiem w Rzymsko-Katolickiej hierarchji było 2703 Xięży świętych, (więcej w porównaniu z r. 1839 o 105); Zakonników 1607, (mniej niż w roku 1830 o 161); Zakonnice, powiększej części Siostr Miłosierdzia 370. W ogólnej liczbie ludności Królestwa, znajdowało się osób Rzymsko-Katolic: wyznania 3,534,694. Ludność wyznań Grecko-Rossyjskiego i Grecko-Unickiego wynosiła 237,840 osób. Liczba osób luterskiego wyznania dochodziła do 230,756, innych zaś wyznań do 9540. Osób wyznania Mojżeszowego 474,698, Machometan 441. Z należących do poboru rekrutów, osób Chrześcijan weszło do służby wojskowej 5791. W ciągu r. 1840 pozwolono drukować: Perjodycznych miejscowych pism 25, rękopisów 157; pozwolono sprowadzać z zagranicy: Perjodycznych pism 24, różnych dzieł 34,078, zabroniono zagranicznych dzieł 94, ulęgło odmianom 150. W Komitecie Cenzury ksiąg Hebrajskich, pozwolono drukować dzieł 9, w Żydowskim i Niemieckim języku. Ze 160 u zapisanych z zagranicy, 3 zabronione zostały, a 6 ulęgło niektórym zmianom. (D. c. n.) — Księgarnia *Zawadzkiego i Węckiego*, odebrała nowe dzieło: *Studja literackie*, przez *Kraszewskiego*, tom in 8vo na pięciu w. w. pap., 18 arkuszy druku, zawiera następujące rozdziały: Życie umysłowe;

Nowa literatura; Formy; Język; Pierwiastek narodowy w literaturze dawnej; Archaizmy; Pisarze i Czytelnicy; O sławie pisarskiej; Podania gmin, Historia; Poezja; Przeszłość i Przyszłość romanu; Dramat; Literatura perjodyczna; Krytyka; Życie domowe kilku Pisarzy polskich. W wyliczonych 15tu rozdziałach, traktuje ienjalny nasz Autor kwestje najmocniej obecnie literaturę naszą obchodzące, rzuca wiele pomysłów nowych i trafnych, inż to wystawiając całą rozkosz i pożytek życia umysłowego, inż dając zbawienne rady młodym Pisarcom w *nowej literaturze* pracującym, zastanawia się nad wielkością powołania Pisarza, przymiotami i powinnościami Historyka, prostuie przesadzone wyobrażenia o sławie pisarskiej, słowem, dotyka wszelkich przedmiotów najżywotniej tak *diletantów* literatury, iako i samych literatów z profesji interesować mogących. — Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera na restaurację Instytutu Szpitalu Miejskiego Starców od *Rozalii Turzyńskiej* zł. 100. W dniu 20tym wpłynęło do puszeki w Saskim Ogrodzie dla Osierociących Wychowańców Tow: Dobroczytności zł. 14 gr. 20. — Ogłoszone przed kilką miesiącami dziełko, p. t: *Cztery Powieści Obyczajowe*, oryginalnie napisane, poświęcone chwilowej rozrywce, opuściło inż prasę, zawiera w sobie: 1) *Juljusz czyli skutki gry w karty*; 2) *Już zapóźno*; 3) *Aniela czyli skutki złego wychowania*; 4) *Oberża w Jeline*; nabyć je można w znaczniejszych Księgarniach Warszawy i u P. Artza w Lublinie. Cena exempla: zł. 5 (k. 75). Prenumeratoremie zgłoszcie się raczą po odbiór swych exempla: w miejsca, gdzie przedpłatę złożyli. — Jutro w *Nowej Resursie* przy ulicy Długiej, w galerji ogrodowej, będzie *Wieczór tańczący*. — W numerze 28 *Ziemiannia Tygod: Rolniczo-Technolo*; między innymi znajduje się: Jaki pokarm przyrodzenie wskazało dla bydła rogatego? Uwagi nad artykułem *O uszlachetnieniu drzew owocowych*. Aparat do ratowania osób podczas pożarów. Zdanie praktyczne o życie, zwanem *Rossyjskie*. —

Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Mlecznej Siostrze* J. Panna *Damse* i J. P. *Żółkowski*; w czasie baletu *Paziowie Xcia Wandom* J. Panna *Wendt*; po ukończeniu J. Pani *Koss* i J. Panna *Wendt* po 2-kroć, oraz J. Panna *Trawna* i J. P. *Morys*.

Komitet Towarzystwa Kredytowego przez decyzją na dniu 1/13 b. m. zapadłą, w miejsce Cyprjana *Zgliczyńskiego*, mianował na następne dwa lata, Radcą Dyrekcji Sandomierskiej, Augusta *Rychłowskiego* Dziedzica Dóbr Bąków.

Listy handlowe donoszą o nieszczęśliwym wypadku Króle: Xięcia *Orleańskiego* szeregowały następujące: Na drodze z *Neill* o pół mili od *Paryża*, w chwili gdy konie rozbrzykały się, Xię wyjrzał okienkiem będącem w drzwiczkach pojazdu, wypadł, zranił głowę i natychmiast stracił przytomność. W pół godziny później, Król i Królowa pośpieszyli z Lekarzem na miejsce wypadku; puszczone Xciu krew, i przeniesiono go do pobliskiego handlu wina. Mówią, iż zaraz obie Izby prawodawcze zostaną zwołane dla nadrad.

Anglja. — P. Rob. *Peel* (Pił) w swoim wniosku o obmyślenie większego bezpieczeństwa dla osoby Królewskiej, wymaga, aby przywrócono dawne prawo, mocą którego sam zamysł wykonania zamachu przeciw osobie Monarszej, ma się ciągnąć karę jakby za zbrodnię stanu. — Królowa, Xię *Albert* i Xię Następca *Sasko-Koburgski* z swoją Małżonką bawią w *Klermą*. Królowa Wdowa od kilku dni znajduje się znowu w *Londynie*; Xięwo *Sasko-Mejningen* którzy bawili u niej z odwiedzinami, 13go b. m. wyjechali na ląd stały. — Nowa taryfa celna 11go b. m. zaczęła być prawomocną, dla tego też Urzędnicy celni są bardzo zatrudnieni. 11go i 12go b. m. zadeklarowano maństwo towarów które tylko czekały nowej taryfy. *Hamburgski* statek parowy pierwszego dnia przywiózł wiele drobin dozwołonego obecną taryfą. Zboża znajduje się pod zamkiem Królewskim 1,500,000 kwarterów, za które spodziewane jest cło 1,200,000 dukatów. — Jan *Beane* (Bin) od czasu osadzenia go w *Newgate*, zachowuje milczenie. Ulubionem jego zatrudnienia jest czytanie

książek. Z śledztwa zarządzanego przez policję okazuje się, że zwiedzał szkołę niedzielną, i że otrzymał w nagrodę kilka książek ładnie oprawnych. Kilka osób zgłosiło się do jego Ojca, i oświadczyło gotowość zeznania przed sądem, że jego syn mierzył pistoletem do ziemi. Bin ma kość pacierzową zgiętą i ręce tak cienkie jak laseczki. Zdaie się, że to kalectwo wywierało wpływ na jego umysł, gdyż często mawiał do Ojca, że do niczego nie będzie zdatny; wkrótce dojdzie lat 18. — Wdowa sławnego Ministra *Fox* w tych dniach rozstała się z tym światem, przeżywszy lat 97.

Ameryka. — Amerykański Admirał *Brown* okazał się istotnie skłonny wydać flotę Admirałowi z *Montevideo*. W *Buenos-Ajres* morderstwa wprawdzie ustały, ale wszelkie sprawy są zatamowane. Argentyński Jenerał *Oribe* pobił pod *Sara Pedro* Jenerała *Lopez*, któremu zabił 200 ludzi, a 250 zabrał do niewoli. — Między *Peru* a *Boliwią* ma być zawarty traktat pokoju.

Belgja. — Od roku urząd W. Mistrza Ioz wolno-mularskich w *Belgji* był zawakowany, ponieważ P. *Strassart* takowy złożył, i dotychczas nie otrzymał następcy. Obecnie P. *de Facqz* Radca przy Sądzie Kassacyjnym, ten urząd uzyskał.

Francja. — *Gazeta Berlińska* potwierdza smutną wiadomość o zejściu Xcia *Orleańskiego*, który umarł 13go b. m. między godziną 4tą a 5tą po południu, w skutek nieszczęśliwego skoku z pojazdu porwanego rozbrzykanymi końmi między *Neill* a *Paryżem*. — Dzienniki ogłaszają długie listy nowoobranych. P. *Dupont* (Diupa) w 3ch rozmaitych miejscach departamentu *Eure* został obrany Deputowanym. — Lekarz ang. P. *Davies* otrzymał od Króla Francuzi medal złoty, za to, iż majątkom francuzkim otrutym w *Żakson* w Ameryce w skutek zjedzenia nieznanego owocu, pierwszą udzielił pomoc. Lekarz francuz P. *Raoul* (Raul), który z 13stu tychże majątków 12stu przywrócił do zdrowia, został ozdobiony orderem legji honor.

Hiszpanja. — W polityce nastąpiła cisza; pogłoski o zawichrzeniach w *Burgos* nikną; a spisek o który Ministerstwo tyle czyniło hałasu, zdaie się nie mieć najmniejszej wagi. — P. *Sanchez Silva*

6go h. m. na posiedzeniu Kortezów, przedstawił niektóre pytania w przedmiocie traktatu handlowego z Anglią. — Z powodu ukończenia prac parlamentowych, Deputowani i Senatorowie wyjeżdżają z stolicy; Posel Angielski postanowił objąć letnie mieszkanie w la Grania (Granha). — Drogi w Hiszpanji są znowu tak niebezpieczne, iż nikt nie śmie podróżować bez eskorty. 3go h. m. 8ciu bandytów napadło dylizans o milę pod stolicą; po kilku wzajemnych wystrzałach z eskortą, cofnęli się wprawdzie chwilowo, ale niezadługo musiano z nimi powtórą stoczyć walkę. Najdotkliwszą zaś plagą krain jest modny teraz rabunek ludzi; nieiaki Martinez był Pułkownik karlistowski, przemocą uprowadził do Portugali Senatora Sainz, i żąda teraz za niego 50,000 piastrow wykupnego. Środki przedsięwzięte przez Jenerał-Kapitana Katalonji przeciw bandytom, są takiego rodzaju, że najwięcej na tem cierpią biedni mieszkańcy; podług iego rozporządzenia, każdy mieszkaniec schwytyany z bronią w rękę, ma być rozstrzelany; podobnież niebroniący się zbrojnie przeciw bandytom, mają być rozstrzelani; w prowincji nawiedzanej przez bandytów, Urzędnicy muszą o tem iak najspieszniej rozsyłać zawiadomienia (czemu złooczyńcy łatwo mogą przeszkodzić); w przeciwnym przypadku, losem wybiera się Urzędnika, który ma ponieść karę śmierci. Dziecniki mniemają, iż byłoby najlepiej, gdyby rozstrzelono Jenerał-Kapitana w prowincji zagrożonej bandytami. — Upały w Madrycie dochodzą 33ch stopni, a w Sewilli 36 stopni.

Niemcy. — Xię Jerzy Lubomirski przybył z Wrocławia do Berlina. — W Saxonji ma być utworzona milicja (Landwehr).

Portugalia. — Rząd zatwierdził traktat względem wzajemnego rewidowania statków. — Minister spraw wew: P. Kosta Kabral prócz w Alemteio, został we wszystkich prowincjach obrany Deputowanym. — Spodziewają się bliskiej zmiany Ministrów.

Rozmaitości. — W czasie ostatniego zebrania Towarzystwa Angiels: uczonych w Manszestrze, P. Trull z Londynu okazywał ieden z 2ch dywa-

nów wykonanych podług deseni Rafaela, przez iego uczniów. Dywan ten darowany był przez PAPIEŻA Królowi Angiels: Henrykowi VIII,mu, zdobył pałac Królewski White hall (Uitel) aż do śmierci Karola Igo. Potem darowano go Xciu Alby, a do roku 1823 zostawał w Hiszpanji. Tam kupiony przez Tappera Konsula angiels, dotychczasemu właścicielowi za znaczna summę odstąpionym został. — W Paryżu umarł teraz 87-letni Pułkownik Mortemart de Boisse (Boas), który wstawił się w czasie wojny w Hiszpanji obroną cytadeli Pampelunskiej. Gdy twierdza ta dostała się w ręce Anglików, Lord Paget (Padiet), rzekł do P. Mortemart »Pułkowniku, forteca twoja powinna być w moich rękach od dni 15.» — Na wyspie Malcie założono Kościół anglikański, budowa jednak dla braku robotników ustala. — »Kogo to optakujesz?» zapytał ktoś znajomego noszącego żalobę. Zagadniony odrzekł dobroduszenie: »Nikogo nie optakuję, zostałem tylko wdowcem.» — 12go z. m. mieszkańcy Poczdamu byli świadkami nadzwyczajnego zakładu. Porucznik Goseth założył się, że pływając w kompletnym Officerskim mundurze nawet w rękawiczkach, pantalonach z strzemionami i czapce, przebędzie wodą milę długości od mostu Glienike do teltowskiego. Pływak uskutečnił to w przeciągu 2ch godzin i 15stu minut i wygrał zakład; licznie zebrani widzowie na brzegu i na łódkach witali go okrzykami radości.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Łubieński Jan Hra: z Guzowa; Pawłowski Waleń: Szczęsny Kryminal: z Radomia; Niemcewicz Edw: Radecki Stanu z Kielc; Jędrzejowski Podpor: Feldjeger: Korps: Kurjerem z Krakowa; Czarnowski Wik: Dzie: z Walszewa; Kleniewski Józ: Dzie: z Kaczkowizny; Jaszewski Piotr Oby: z Kielc; Domaszewski Nato: Dzie: z Korzenia; Bogusławski Anto: Dzie: z Lipia; Cichocki Stanis: Dzie: z Zabiej Woli; Suchodolski Alfons Dzie: z Tymienicy; Lemnicki Fran: Dzie: z Osin.

DONIESIENIA.

Zupoważnienia Wyższej Władzy. Podaie się do publicznej wiadomości, że dnia 23/25 Lipca r. b. o godzinie 4 popołudniu, odbywać się będzie licytacja na reparację DACHÓW i ODNOWIENIE LOKALÓW do Akademji Duchownej Rzeczymsko-Katolickiej należących,

pod Nr 1863, Lit: C. przy ulicy Zakroczymskiej, poczynając od Rub: sr. 574 kop. 96 $\frac{1}{4}$. Mijstrowie zatem mularscy tylko wykwalifikowani, wyłączając Starozakonnych, złożyć zechcą deklaracje opieczątowane w Kancellarji Akademickiej i Waadium Rub: sr. 75, gdzie od godziny 10 z rana do 4 z południa wtem czasie anszlag do przejrzenia i bliższą informacją mieć sobie będą udzieloną. *Raczejński, Prowizor Akademiji.*

 Icek Rozenblum, zamieszkały we wsi Rydzewie w Obwodzie Łomżyńskim Gubernji Augustowskiej, zgubił w dniu 20 b. m. między Zeraniem a Serockiem, wracając z Warszawy do domu, PULJARES saffanowy zielony, na guziczek zapinany, w którym było: a) Gotowemi Pieniędzmi: 1, Biletami Bankowemi Sto-złotowemi, 4p. 700; 2, Dwa Bilety Bankowe po rubli 3, 4p. 40; b) Assygnacja w języku Hebrajskim, przez Abrama Aronshona do żony Jego w Suwałkach, na rzecz wspomnianego Ieka Rozenbluma (czyli pod nazwiskiem Ieka z Drogoszewa) za uskuterczenie przez niego sub-entrepryzy użyczenia kamieni Remanentowych w Stacji od Rydzewa do Łomży na rok 1842/3; na Summę 4p. 7,683, pod dnim 19 tym b. m. w Warszawie wydanej; c) Rachunki i Rewers w języku Polskim od Wgo Augusta Radoszkowskiego, Dziedzica Drogoszewa, na 4p. 107 gr. 15; d) Assygnacja od Wgo Skwierczyńskiego do Pisarza Chłudzimskiego w Rydzewie, na 4p. 11. Łaskawy Znalazca, gdyby takowe posiadał, lub miał o nich wiadomość, raczy zgłosić się na ulicę Wałową pod Nr 1778 do Domu Zajezdnego pod Nr 7my stacji. Za przyzwolitą Nagrodę zaręczam. Ostrzegam zarazem, iż wymienione Assygnacje pod lit: b, c, d, gdyby takowe zwróconemi nie zostały, tracą swoją walor, i za nie niezmaczące uważanemi będą. *Icek Rozenblum.*

Przed parą tygodniami, jeden z kąpiących się zostawił na ganku u maszyny Prysznic, PIERŚCIONEK złoty; że zaś niezgłasza się poszkodowany sądząc zapewne że go zgubił; mam zaszczyt wezwać takowego, ażeby po udowodnieniu czyli raczej opisanu tego Pierścionka, odebrał go sobie od Właściciela Statku kąpielnego pod Nr 1, od strony Pragi. *Jan Grabowski.*

W ogrodzie JP. Piskorowskiego przy ulicy Marszałkowskiej: (blisko rogatki Mokotowskiej) N° 1754, (gdzie jest nad bramą napis: „Szkoła Drzew owocowych i innych”), dostać można każdego czasu

WIŚNI i CZERESNI

krajo wych i zagranic; świeżo z drzewa rwaných.

Gdy z wielu ogłoszeń w czytać można, że technicy rozmaitego rodzaju w dniu 17 kwarta nawet więcej jakowity z korca kartofli; uwiadania się, że GORZELANI mo-

gący złożyć kaucję w gotowiznie w stosunku 1500 złp. od Gorzeli 20to-korcowej kartofli, a 3000 od Gorzeli 40to-korcowej na czas 3ch-letniego kontraktu, mogą otrzymać bardzo korzystne warunki, żada się bowiem tylko 10 kwart okowity 10tej próby z korca kartofli, a 7 garcy z korca dodanego sładu ięczm ennego; wszelka superata będzie ich korzyścią. Umowę zawrzeć można w d. 24 b. m. to jest w Niedzielę pod Nr 1345 a, ulica Sto-krzyżka, na Iszym piątrze, wchodząc ze schodów po prawej ręce.

NOWO ZALOŻONA FABRYKA ARAKU, LIKWOROW, i t. p.

w Rydzewie w Guber: i Obwo: Augustows:
W tutejszej Fabryce sprzedają się za cenę dosyć niską Araki w dwóch gatunkach, zupełnie biały, zbliżony do Jamajski, Słodkie Wódki w różnych gatunkach, Lihiery, Oet i Wódka Kolońska; także w krótkim czasie dostać będzie można ESENCJI Ponczowej. *Hecht.*

 We Wsi Alexandrowie Gminie Białoleka na szosie przy trakcie Petersburgskim, o 3 wiorsty od Warszawy i odległej, są do wynajęcia dogodnie STANCJE z KOMORAMI i GOGA, dla Rzemieślników, za opłatą roczną zł. 100, z Opalem Ogrodem na warzywo. Wiadomość u Rządce domu Nr 1372, przy ulicy Marszałkowskiej, lub u JP. Stenzel posiadacza Kolonii w tejże wsi.

LIST pod Adresem W. Kronenberg Administratora dochodów Tabaczných, zgubiony został onegdaj. Znalazca raczy oddać do domu Brünera przy ulicy Nowolipie pod Nr 2475, za nagrodą, do Pisarza domu.

GORZELANY, przybyły z Prus, opatrzony w chlubne świadectwa, życzy przynieć obowiązek głównego Zarządu Jedną lub kilka Gorzeli w kraju tutejszym lub zagranicą. Bliższą wiadomość poznać można w Hotelu Litewskim pod Nr 26 Stacji, przy ulicy Nowo-Senatorskiej

Dzis rozpoczyna stopni 11. Wczoraj w piądnim 18. TEATR WIELKI. Jutro, 14 raz *Mulat.*

Dzis w *Hecy*, Jendey konni *Guerra*
Właściciel porozdej Panoramy, ma zaszczyt zawiadomic Szano: Publiczność, iż Widoki przez niego wystawione, niezawodnie tylko w widzianem być mogą do d. 25 b. m. Uprasza zatem o liczne odwiedzanie. Widoki w spomniane sa: Stuttgart, Pacha w Brazylji, Orleans, Wyspa Stej Heleny, Hamburg, Londyn etc. *E. Thieme.*

Jutro w Ogrodzie JP. Piskorowskiego, przy ulicy Mokotowskiej, N° 1754, Orkiestra pod dyryk: JP. Modlińskiego, grać będzie najnowsze Kompozje muzyczne.

Jutro w handlu *Matiewskiego* przy rogu ulic Bedarskiej i Sowiej, na Śniadanie: Jesiotr z mizerją, Sandacz z sos., Szczupak, Okoń, Karp, Lin, Karaś, Węgorz, Zupa szczawiowa, Karczeta, Raki, Kalafjory, Potrawy mięsne.